

Lekcja 8

Nie samym chlebem człowiek żyje

www.coslychac.pl

Dzisiaj byliśmy całą klasą w operze. Co za strata czasu! Nudy okropne. Fabuła jak z telenoweli - ona kocha jego, on ją niby też, ale żeni się z inną, a w we wszystko wmieszany jest jeszcze ten drugi, który kocha się w tej pierwszej, tylko bez wzajemności. A na dodatek aktorzy cały czas śpiewają! Jakby nie mogli normalnie porozmawiać. Poza tym używają jakichś dziwacznych słów i niczego nie da się zrozumieć. Owszem, sztuka pochodzi z połowy XIX wieku, ale czy nie można jej było jakoś uwspółcześnić? A już zupełnie nie rozumiem zachwyty niektórych dziewczyn. Kilka się nawet popłakało, jak główna bohaterka rzuciła się do rzeki! Jedyne plus tej całej wycieczki, to to, że nie siedzieliśmy w szkole. Wiem też na pewno, że więcej nikt mnie do opery nie zaciągnie. Wolę iść do kina na porządny film, w którym coś się dzieje.

Skomentuj

@follow

Udostępnij

Porozmawiajmy

1. Jak rozumiesz powiedzenie „nie samym chlebem człowiek żyje”?
2. Jak wygląda życie kulturalne współczesnego człowieka? 3. W jakich formach życia kulturalnego regularnie uczestniczysz?

Kultura wysoka a kultura masowa

Kultura wysoka (inaczej elitarna) i **kultura masowa** (inaczej popularna) to jakby dwie strony tego samego medalu – obie tworzą produkty materialne i niematerialne przeznaczone jednak dla innych grup odbiorców.

- I. Proszę zdecydować, które zdania odnoszą się do kultury wysokiej, a które do kultury masowej i wykonać zadanie zgodnie z podanym przykładem.

Kultura wysoka	Kultura masowa
2,	1,

1. Dostarcza prostej i łatwej rozrywki.
2. Trafia do zdecydowanie mniejszej grupy odbiorców.
3. Czeka na odbiorców w specjalnych placówkach.
4. Częściej nastawiona jest na ilość niż na jakość.
5. Często jest traktowana dość krytycznie.
6. Zmusza do wysiłku intelektualnego.
7. Jest kierowana do jak najszerszego grona odbiorców.
8. Odbiorcy mają wyrobiony gust i wysokie wymagania wobec prezentowanych treści.
9. Jest nastawiona na zysk.
10. Jest powszechnie dostępna.
11. Łatwo ulega panującym trendom i modom.
12. Jej odbiór zależy od posiadanej wiedzy i poziomu inteligencji.
13. Priorytetem jest dla niej wartość artystyczna utworu.
14. Może wywierać wpływ na odbiorców i manipulować nimi.
15. Jest traktowana jak towar.
16. Porusza tematy złożone i poważne.

- II. Do podkreślonych wyrazów proszę dobrać wyraz bliskoznaczny z ramki i w odpowiedniej formie wstawić go do tekstu.

rezultat / powaga / wyznawca / tylko / oponent / dzieło / adresat / placówka / potrzeba
emisja / telenowela / przedstawienie / zniszczyć / osiągalny / współistnienie / sytuacja

W dawnych czasach w życiu kulturalnym mogły uczestniczyć **jedynie/ tylko**⁰ osoby o wyższym statusie społecznym. Dzisiaj sprawa/¹ wygląda inaczej.

Do rozrywki dostęp ma każdy, głównie w związku z upowszechnieniem się kultury masowej. Telewizja, prasa, Internet stały się głównymi źródłami przekazu /² treści rozrywkowych. Jednak kultura masowa nie unicestwiła /³ kultury wysokiej. Stąd też stale ze sobą rywalizują i niestety kultura popularna najczęściej wygrywa, jeśli chodzi o liczbę zwolenników/⁴.

Można by zapytać: Dlaczego? Z pewnością przyczyn jest wiele. Chociażby dlatego, że jest łatwiej dostępna /⁵, prostsza w odbiorze, nie wymaga wysiłku intelektualnego. Jeden z przeciwników /⁶ popkultury w massmediach stwierdził kiedyś, że jest to kolorowa papka i trudno się z tym nie zgodzić. Tymczasem kultura elitarna, sztuka, filozofia wymaga od odbiorcy /⁷ zaangażowania, nierzadko pewnej wiedzy i inteligencji. Jednak w dzisiejszych czasach ośrodki /⁸ takie jak teatr, opera czy muzea zaczęły wychodzić naprzeciw oczekiwaniom /⁹ klientów. Stąd też w telewizji pojawiają się transmisje ze spektakli /¹⁰ teatralnych i operowych czy organizowane są akcje nocy muzeów w całej Polsce. Kultura wysoka stara się zejść z piedestału, nie tracąc przy tym nic ze swojej dostojności /¹¹ i znaczenia. Trudno powiedzieć czy owa walka między kulturą dla mas, a kulturą wyższą kiedykolwiek zostanie zakończona. Jeszcze trudniej przewidzieć jej wynik /¹². Być może dojdzie do pewnego rodzaju przemieszania, synkretyzmu /¹³ obu typów. Początki tego procesu są już widoczne. Ślady sztuki, filozofii widać nawet w najgłupszych serialach telewizyjnych /¹⁴. Z drugiej zaś strony teatry także starają się proponować swoim odbiorcom nieco lżejsze utwory /¹⁵ niż „Makbet” czy „Śluby panieńskie”.

<http://mysliciel.com/>

III. Proszę rozwiązać quiz.

1		Czyje to jest logo? a) firmy Mercedes, b) firmy McIntosh, c) firmy McDonald's.
2		Kiedy pojawił się symbol zwany „pacyfką”? a) po I wojnie światowej, b) po II wojnie światowej, c) po upadku komunizmu.
3		Który z kultowych zespołów rockowych posługuje się tym logo? a) Rolling Stones, b) Quinn, c) The Purple
4		Z jakiej filozofii starożytnej wywodzi się yin yang - symbol równowagi sił? a) hinduskiej, b) chińskiej, c) greckiej.
5		Jaki styl w sztuce reprezentuje obraz Andy'ego Warhola? a) kubizm, b) surrealizm, c) pop-art

6		Który z bohaterów filmów i komiksów nosił ten znak? a) Superman, b) Spiderman, c) Batman.
7		Kto jest autorem tego symbolu? a) Salvador Dali, b) Pablo Picasso, c) Leonardo da Vinci.
8		Z którym muzykiem kojarzy się ten typ okularów? a) z Michelem Jacksonem, b) z Davidem Boovie, c) z Johnem Lennonem.
9		Czego symbolem jest dzisiaj lalka Barbie? a) kiczu, b) dobrego gustu, c) idealnych proporcji.
10		Gdzie najpierw pojawiła się postać Kubusia Puchatka? a) w komiksie, b) w filmie animowanym, c) w książce.

Proszę wymienić inne symbole popkultury.

Życie kulturalne

I. Proszę połączyć rodzaj wydarzenia kulturalnego z odpowiednią placówką zgodnie z podanym przykładem.

1	Juliusz Słowacki <i>Balladyna</i>	A	filharmonia
2	Stanisław Moniuszko <i>Halka</i>	B	teatr muzyczny
3	Andrzej Wajda <i>Pan Tadeusz</i>	C	amfiteatr
4	Henryk Mikołaj Górecki III <i>Symfonia</i>	D	teatr dramatyczny
5	Jan Matejko, obrazy	E	kino
6	Johann Strauss <i>Baron cygański</i>	F	opera
7	Maryla Rodowicz, recital	G	galeria
8	Magdalena Abakanowicz, wystawa	H	muzeum

1 -

2 -

3 -

4 -

5 -

6 -

7 -

8 -

III. Proszę posłuchać nagrania i uzupełnić tabelę.

Formy spędzania wolnego czasu		
Przeglądanie stron internetowych	75%	
..... ¹	66%	
Aktywność kulturalna Polaków		
Czytanie książek	48%	
Udział w wydarzeniach plenerowych ²	
Udział w seansach kinowych ³	
..... ⁴	24%	
Udział w wydarzeniach sportowych	14%	
Oglądanie spektakli w teatrze ⁵	
Wizyty w galeriach ⁶	
..... ⁷	9%	
Wyjścia do opery	4%	
..... ⁸	21%	
Preferencje kulturalne w zależności od płci		
Rodzaj aktywności kulturalnej	Kobiety	Mężczyźni
Czytanie książek ⁹	27%
Udział w wydarzeniach plenerowych	48%	25%
Oglądanie spektakli w teatrze	17% ¹⁰
..... ¹¹	13% ¹²

III. Proszę czytać fragmenty tekstu i wybierać właściwą odpowiedź a, b lub c zgodnie z podanym przykładem.

Czy kultura musi być droga?

Bilety do teatru są za drogie, a organizowane promocje wymagają spędzenia całego dnia w kolejce do kasy? Można łatwiej i prościej. Teatr Wielki w Warszawie stworzył platformę, na której można oglądać niektóre obecnie grane spektakle. Na stronie www.vod.teatr Wielki.pl dostępne są między innymi opera Stanisława Moniuszki Straszny dwór czy balet według Burzy Williama Szekspira.

0. Na stronie internetowej Teatru Wielkiego w Warszawie można obejrzeć
- wszystkie spektakle będące w repertuarze.
 - wybrane spektakle z aktualnego repertuaru.**
 - spektakle, na które są promocyjne ceny biletów.

Ten, kto zajrzy na stronę ninateka.pl, może stracić poczucie czasu. W Ninatece jest wszystko – polskie animacje, polskie filmy fabularne, polskie dokumenty, spektakle teatralne, opera, balet, słuchowiska, audycje radiowe, wywiady, koncerty – ponad 6 tysięcy filmów i audycji. 98 proc. tego materiału można obejrzeć za darmo, bez reklam. Te dwa procent, które jest płatne, wymaga od widza 3,60 zł za film lub 30 zł miesięcznego karnetu.

1. W Ninatece dostępne są
 - a) tylko materiały filmowe.
 - b) wyłącznie materiały przeznaczone do słuchania.
 - c) materiały do oglądania i do słuchania.

Czujemy przesyt polskiej sztuki i pragniemy zagranicznego repertuaru, ale nie stać nas na bilet lotniczy? British Council i Multikino połączyły siły i już od kilku lat przybliżają polskim widzom brytyjskie życie teatralne. Transmisje i retransmisje spektakli wystawianych na londyńskich scenach można obejrzeć nie tylko w Warszawie, ale również w kilkunastu innych polskich miastach. Pokazy odbywają się w salach kinowych i teatralnych. Transmisje są dla tych, którym angielski nie sprawia kłopotu, natomiast retransmisje opatrzone są w polskie napisy.

2. Londyńskie spektakle można oglądać
 - a) w wersji oryginalnej lub z polskim dubbingiem.
 - b) z polskimi lub angielskimi napisami.
 - c) na żywo lub z nagrania.

Jeżeli chcemy odkrywać zupełnie nowe horyzonty w kinie, poznawać filmy z całego świata oraz delektować się perełkami kinematografii, najlepszym wyborem jest serwis streamingowy Mubi. Pozwala nam na niesamowitą podróż dookoła świata, ponieważ codziennie otrzymujemy kultowe, klasyczne, niezależne oraz wielokrotnie nagradzane filmy – od Japonii po Argentynę. Uwaga! Mamy zaledwie 30 dni na obejrzenie danego filmu. Po tym czasie dzieło znika, a na jego miejsce pojawia się następne. Serwis dostępny jest w Polsce bez problemu za 20 złotych miesięcznie. Co ciekawe, projekt ten jest dofinansowywany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu *Kreatywna Europa*.

3. Projekt *Kreatywna Europa*
 - a) promuje nie tylko kinematografię europejską,
 - b) jest zaplanowany na 30 dni.
 - c) kosztuje 20 zł miesięcznie.

W przypadku wystawy w galerii tłum przychodzi na wernisaż, a potem jest pustka. Sztuka na ulicznym płocie jest obecna cały czas i prowokuje widza, aby się z nią zetknął - mówi Leszek Mądzik, kurator nowej plenerowej „Galerii na płocie”. W Lublinie przy Alejach Racławickich na ogrodzeniu Parku Saskiego regularnie pojawiają się wystawy prac wybitnych polskich fotografików i twórców plakatu.

4. Wystawy plenerowe
 - a) pojawiają się zawsze na płotach.
 - b) ułatwiają kontakt ze sztuką.
 - c) zastępują wernisaże w galeriach.

Biblioteka online to pomysł na miarę nagrody Nobla. Legimi to dostęp do ponad 20000 ebooków z poziomu aplikacji i to po jednym kliknięciu. Wśród oferty znajdziemy coś dla każdego, od słynnych kryminałów, zajmujących pierwsze miejsca list bestsellerów po najnowszą fantastykę. Cena natomiast to 40 zł miesięcznie bez umowy. Za koszt jednej nowej książki otrzymujemy dostęp do całej księgarni, a dodatkowo za 5 złotych miesięcznie otrzymujemy nielimitowany dostęp do audiobooków.

5. Internetowa księgarnia Legimi
- a) została wyróżniona nagrodą Nobla.
 - b) udostępnia książki elektroniczne.
 - c) sprzedaje audiobooki po 5 złotych.

<https://dyskusja.biz/>

Proszę podać inne przykłady taniego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

 IV. Proszę posłuchać piosenki i poprawić błędy w wyrazach zgodnie z podanym przykładem.

Tekst: Katarzyna Nosowska

Muzyka: Piotr Banach

Wykonanie: Hey i Kasia Nosowska

Herbata stygnie **zapala** mrok
A pod piórem ciągnie nic

Obowiązek obowiązkiem jest
Piosenka kusi posiadać tekst
Gdyby chociaż muza zjawiła się
Mogłabym ją nabić a później to opisać

W moich słowach słota czai się
Nie znaczą nic

Jeśli stukasz sensu prawdy w nich
Zawieszysz się

A może zmienić zasady gdy
Chcesz usłyszeć słowa
To tam je sobie wymyśl

Zabij diabła, chmurę śmierci weź
Pomoże mi
Wnet twe myśli w słowa zmierzają się
Wyśpiewasz je sam – x2

zapada

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

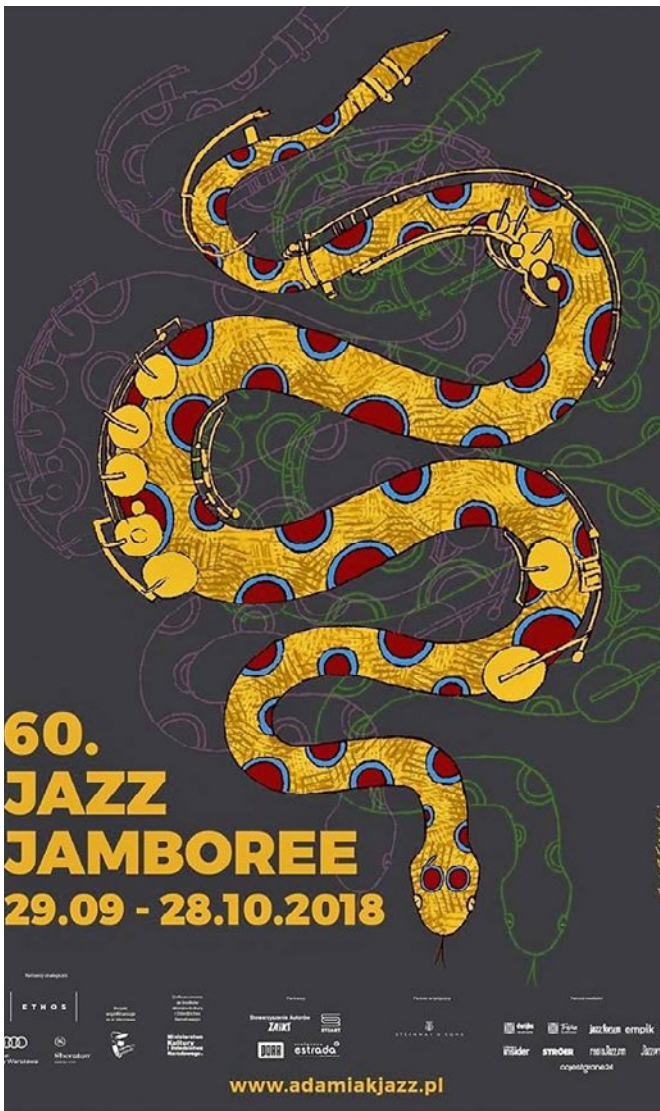
.....

.....

.....

Patrz i mów

- V. Na podstawie zdjęć i informacji zamieszczonych poniżej proszę wypowiedzieć się na temat różnych form uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Sztuki plastyczne

💡 Sprawdź czy rozumiesz.

malarstwo; malarz, malarka; malarski / obraz olejny; akwarela; pastel
 grafika; grafik, graficzka; graficzny; grafika komputerowa / sztuka plakatu
 rysunek; rysownik, rysownicza; rysunkowy / rysunek ołówkiem, węglem, kredką, tuszem
 szkic; szkicowy; szkicownik / rzeźba; rzeźbiarz, rzeźbiarka; rzeźbiarski; płaskorzeźba / relief
 rzeźbić w kamieniu, w drewnie, w glinie

I. Proszę odszyfrować nazwy przedstawionych na zdjęciach przedmiotów zgodnie z przykładem, a następnie uzupełnić zdania.

0. *elatpa / paleta*

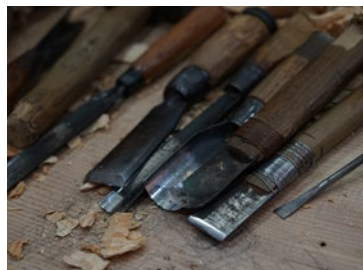
1. gęwlei /

2. ulaszgat /

3. bafra /

4. ołdut /

5. lędzyp /

6. kłomet /

7. kedark /

Malarz używa: (0) *palety*, (2) (3) (5)

Rysownik używa: (1) (7)

Rzeźbiarz używa: (4) (6)

II. Proszę określić typ obrazu, wybierając odpowiednią nazwę z ramki. Uwaga! Dwie nazwy nie mają zastosowania; proszę wyjaśnić ich znaczenie.

martwa natura / **autoportret** / pejzaż / scena obyczajowa / obraz historyczny,
akt / kompozycja abstrakcyjna / szkic / obraz batalistyczny / rysunek / portret

Muzeum Narodowe w Warszawie

0. autoportret

Jacek Malczewski „Autoportret w zbroi”

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

III. Proszę posłuchać nagrania i podpisać obrazy z ćwiczenia III, podając imię i nazwisko malarza oraz tytuł jego dzieła.

Kącik literacki

Sławomir Mrożek (1930-2013) – polski dramaturg, prozaik oraz rysownik. Autor wielu satyrycznych opowiadań i utworów dramatycznych o tematyce filozoficznej, politycznej, obyczajowej i psychologicznej. Jako dramaturg zaliczany do nurtu teatru absurdu. Do najbardziej znanych utworów pisarza należą dramaty *Tango*, *Emigranci*, *Policja* oraz opowiadania *Słoń*, *Lew*, *Wesele w Atomicach*, *Dwa listy* i inne.

I. Proszę wstawić w odpowiednich miejscach wypowiedzi usunięte z dialogu zgodnie z podanym przykładem.

Sławomir Mrożek *Cierpienia młodego Werthera*

- Dyrektor filharmonii przyjął nas uprzejmie.
- [0 - A] - zapytał.
- Należy się nam pięćdziesiąt tysięcy.

- To jest zupełnie możliwe, niemniej nie jestem pewien, czy się orientuję, z jakiego to powodu.

[1 -]

- Jako zaliczka - wyjaśniłem.

- Owszem, to się praktykuje. Ale zaliczka na poczet czego?

- [2 -]

- Tak, to już jest pewna podstawa. Jednakże, o ile mnie pamięć nie myli, widzimy się po raz pierwszy.

[3 -]

- Jeszcze nie, ale możemy zaraz podpisać.

- Niewątpliwie. Chciałbym tylko poznać zarys waszej propozycji. [4 -]

- Chwilowo nie, ale będziemy.

- [5 -]

- To się okaże, kiedy nauczymy się grać.

- Grać?

- Na jakichś instrumentach muzycznych, oczywiście.

Tępota tego osobnika zaczęła mnie irytować.

- [6 -]

- Jeszcze czy już, co za różnica? Przyszłość i tak należy do nas. [7 -]

- O, na pewno. Czy wolno mi jednak coś zasugerować? Najpierw panowie nauczą się grać, potem trochę pograją, a potem zobaczymy. [8 -]

I nie dał nam zaliczki faszysta. Wyszliśmy pokrzywdzeni społecznie. Na murze był afisz, że dają grać jakiemuś Mozartowi.

- Kto to jest? - zapytał... ale nie pamiętam, który z nas, bo mi pamięć nie dopisuje, zwłaszcza przed południem.

- [9 -]

Przestaliśmy myśleć o sztuce i zajęliśmy się robieniem bomby. Trzeba ją będzie podłożyć w filharmonii. Walka o sprawiedliwość ma pierwszeństwo.

A: Czym mogę służyć?

B: To panowie jeszcze nie umieją?

C: Panowie są zespołem muzycznym?

D: Czy mógłbym prosić o wyjaśnienie?

E: A jaki repertuar, mniej więcej?

F: Naszego występu w filharmonii.

G: Pewnie jakiś stary.

H: Przyszłość niewątpliwie do was należy.

I: Nie widzi pan, że jesteśmy młodzi?

J: Czyżbyśmy podpisali kontrakt zaocznie?

II. Z humoreski Sławomira Mrożka wypływa kilka morałów. Spośród podanych niżej zdań proszę wybrać te, które można uznać za morały utworu.

Nie wszystko co stare jest złe. Wszystko co stare jest złe.

Przyszłość należy do młodych. Przyszłość należy nie tylko do młodych.

Ważne są chęci, a nie umiejętności. Chęci bez konkretnych umiejętności nic nie znaczą.

Przyszłość nie tylko należy do młodych, ale także od nich zależy.

Źle pojęte poczucie niesprawiedliwości może być groźne.

Proszę sformułować swój morał.

Odmiana imion

Imiona żeńskie odmieniają się, jeżeli są zakończone na samogłoskę **-a**, np.: *Maria, Marysia, Aleksandra, Beata, Zuzanna*. Wszystkie pozostałe, a więc te, które kończą się na spółgłoskę (*Susan, Megan, Carmen*) lub na samogłoskę inną niż **-a** (*Marie, Kathy, Cleo*) nie odmieniają się.

Imiona męskie zakończone na spółgłoskę (*Henryk, Tomek, Roman, Czesław*) lub samogłoskę **-o** (*Henio, Jasio, Bruno*) i **-a** (*Jarema, Kola, Dima*) odmieniają się tak, jak rzeczowniki. Imiona męskie zakończone na **-i** (*Antoni, Jeremi, Henri*) lub **-y** (*Jerzy, Ignacy, Harry*) odmieniają się tak, jak przymiotniki. Imiona męskie zakończone w wymowie na **-e** (*Rene*) lub **-u** (*Andrew, Matthew*) nie odmieniają się.

Odmiana nazwisk

W języku polskim odmieniamy wszystkie nazwiska, które można zakwalifikować do któregoś wzorca deklinacyjnego. Nie odmieniają się tylko te nazwiska, których nie można dopasować do istniejących wzorów odmiany, np.: *Delacroix, Pompidou*.

Nazwiska żeńskie:

1. Odmieniają się jak przymiotniki, jeżeli:
 - a) są zakończone na **-ska, -cka, -dzka**, np.: *Kowalska, Nowacka, Domaradzka*,
 - b) są zakończone na **-owa, -ova, -ewa**, np.: *Nowakowa, Navratilova, Rabcewa*.
2. Odmieniają się jak rzeczowniki, jeżeli:
 - a) są zakończone na **-a**, np.: *Bonda, Żmuda, Kempa, Janda*
 - b) są zakończone na **-ówna, -anka**, np.: *Kraftówna, Skubalanka*.
3. Nie odmieniają się, jeżeli:
 - a) są zakończone na spółgłoskę, np.: *Nowak, Bardot, Merkel*,
 - b) są zakończone na samogłoskę inną niż **-a**, np.: *Maleszko, Aleksiejenko, Monroe*.

Nazwiska męskie:

1. Odmieniają się jak przymiotniki, jeżeli:
 - a) są zakończone na **-ski, -cki, -dzki**, np.: *Kowalski, Nowacki, Domaradzki*
 - b) mają postać przymiotników, np.: *Mądry, Czarny, Chudy*,
 - c) są zakończone na **-i** lub **-y**, np.: *Fellini, Zanussi, Bratny*
 - d) są zakończone na **-e** (*Lange, Cabre, Goethe*) lub są zakończone w wymowie na **-e**, np.: *Rabelais* (rable).
2. Odmieniają się jak rzeczowniki:
 - a) rodzaju męskiego, jeżeli są zakończone na spółgłoskę, np.: *Nowak, Lem, Rolland, Lennon*
 - b) rodzaju żeńskiego, jeżeli są zakończone na samogłoskę **-a**, np.: *Wajda, Duda, Kurosawa*,
 - c) rodzaju żeńskiego, jeżeli są zakończone na samogłoskę **-o**, np.: *Kościuszko, Matejko, Poroszenko, Picasso*.

Liczba pojedyncza			Liczba mnoga		
M	<i>Kowalski</i>	<i>Kowalska</i>	M	<i>Kowalscy</i>	<i>Kowalskie</i>
D	<i>Kowalskiego</i>	<i>Kowalskiej</i>	D	<i>Kowalskich</i>	
C	<i>Kowalskiemu</i>	<i>Kowalskiej</i>	C	<i>Kowalskim</i>	
B	<i>Kowalskiego</i>	<i>Kowalską</i>	B	<i>Kowalskich</i>	<i>Kowalskie</i>
N	<i>Kowalskim</i>	<i>Kowalską</i>	N	<i>Kowalskimi</i>	
Mc	<i>Kowalskim</i>	<i>Kowalskiej</i>	Mc	<i>Kowalskich</i>	

Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	Liczba pojedyncza		Liczba mnoga
M	Nowak	Nowakowie	M	Kościuszko	Kościuszkowie
D	Nowaka	Nowaków	D	Kościuszki	Kościuszków
C	Nowakowi	Nowakom	C	Kościuszce	Kościuszkom
B	Nowaka	Nowaków	B	Kościuszkę	Kościuszków
N	Nowakiem	Nowakami	N	Kościuszką	Kościuszkami
Mc	Nowaku	Nowakach	Mc	Kościuszce	Kościuszkach

I. Proszę uzupełnić podane niżej zdania odpowiednią formą wyrazów podanych w nawiasach.

Przykład: *Dyskutowaliśmy o twórczości Adama Mickiewicza^o (Adam Mickiewicz)*

- Interesuję się malarstwem (Jacek Malczewski).
- Ta konferencja była poświęcona (Juliusz Słowacki)
- Film (Krzysztof Zanussi) otrzymał nagrodę publiczności.
- Aktorka zagrała w filmie (Maria Curie-Skłodowska).
- Ostatnio dużo czytałem o (Roman Opałka) i o jego „Liczonych obrazach”.
- Filmy z (Janusz Gajos) zawsze przyciągają publiczność.
- Na festiwalu w Berlinie przyznano nagrodę (Agnieszka Holland) za reżyserię filmu „Pokot”.
- „Zimna wojna” (Paweł Pawlikowski) została nominowana do nagrody Oscara.
- Ta wystawa jest poświęcona (Xawery Dunikowski) i jego rzeźbom.
- Państwo Elżbieta i Krzysztof (Penderecki) udzielili wywiadu w I programie Telewizji Polskiej.

II. Proszę uzupełnić podane niżej zdania odpowiednią formą wyrazów podanych w nawiasach.

Przykład: *Dyskutowaliśmy o twórczości Adama Mickiewicza^o (Adam Mickiewicz)*

- Polacy interesują się biografią (kanclerz + Angela Merkel).
- Miałem okazję rozmawiać z (prezydent + Bronisław Komorowski).
- W tym roku nagrodę „Przyjazna Firma” odebrał (dyrektor + Piotr Banach).
- Wszyscy rozmawiali o (naczelnik + Ewa Bachleda).

5. Podziękujcie (magister + Róża Jarmuško).
6. Podziękujcie też (magister + Jakub Kolski).
7. Nie znamy jeszcze (doktor + Feliks Nawrotko).
8. Na naszym jubileuszu nie było (dziekan + Henryk Gmiterek).
9. Przeprowadzę wywiad z (reżyser + Jerzy Skolimowski).
10. Interesuję się twórczością (malarz + Pablo Picasso).

III. Proszę uzupełnić podany niżej tekst odpowiednią formą wyrazów podanych w nawiasach.

Przykład: Wczoraj odwiedziłem pana Kowalskiego (pan Kowalski).

Kilka dni temu byłem na spotkaniu absolwentów mojego liceum. Okazało się, że wielu z nich pełni dziś ważne funkcje i stanowiska. Rozmawiałem więc, na przykład z
 (profesor Anna Nowak)¹ i
 (dyrektor Filip Gomuła)² – pracownikami laboratorium fizyki jądrowej. Niektórych kolegów nie poznałem – tak się zmienili – w osobie
 (pani prezes Wiśniewska)³ nie poznałem (Kasia)⁴, z którą siedziałem w jednej ławce, dziś eleganckiej szefowej wielkiej firmy. Na nasze spotkanie zaprosiliśmy także dawnych nauczycieli: naszego fizyka
 (pan Zygmunt Jaško)⁵ i (pani Janina Falska)⁶, która uczyła nas geografii. Na pamiątkę zrobiłem mnóstwo zdjęć. Teraz z wielką przyjemnością je oglądam, wspominając tamte chwile.

IV. Proszę uzupełnić informacje o artystach wstawiając do tekstów ich imiona i nazwiska w odpowiedniej formie.

Igor Mitoraj zaliczany jest do grona najwybitniejszych współczesnych rzeźbiarzy. Prace
¹ – często gigantycznych rozmiarów – zdobią takie miasta jak: Rzym, Paryż, Mediolan, Londyn, czy Kraków.
² i jego twórczością zachwycili się także Amerykanie i Japończycy. Inspiracją dla artysty był antyk, a motywem powtarzającym się w większości rzeźb są charakterystyczne usta rzeźbiarza. O
³, który zmarł w 2014 roku, przypomina potężna głowa ustawiona na Rynku Głównym w Krakowie.

Igor Mitoraj, *Eros Bendato* w Krakowie

Wilhelm Sasnal to najdrożej sprzedający się za granicą polski malarz, który stał się artystyczną wizytówką Polaków. Za źródło inspiracji służą
⁴ fotografie, filmy czy internetowe memy. Obrazy⁵
 nie tylko komentują wydarzenia polityczne, ale również przedstawiają życie codzienne. W swoich dziełach odrzuca podział na popkulturę i kulturę wysoką. Z
⁶ współpracują największe galerie światowe. O
⁷ było głośno, gdy jego praca *Samoloty* przekroczyła

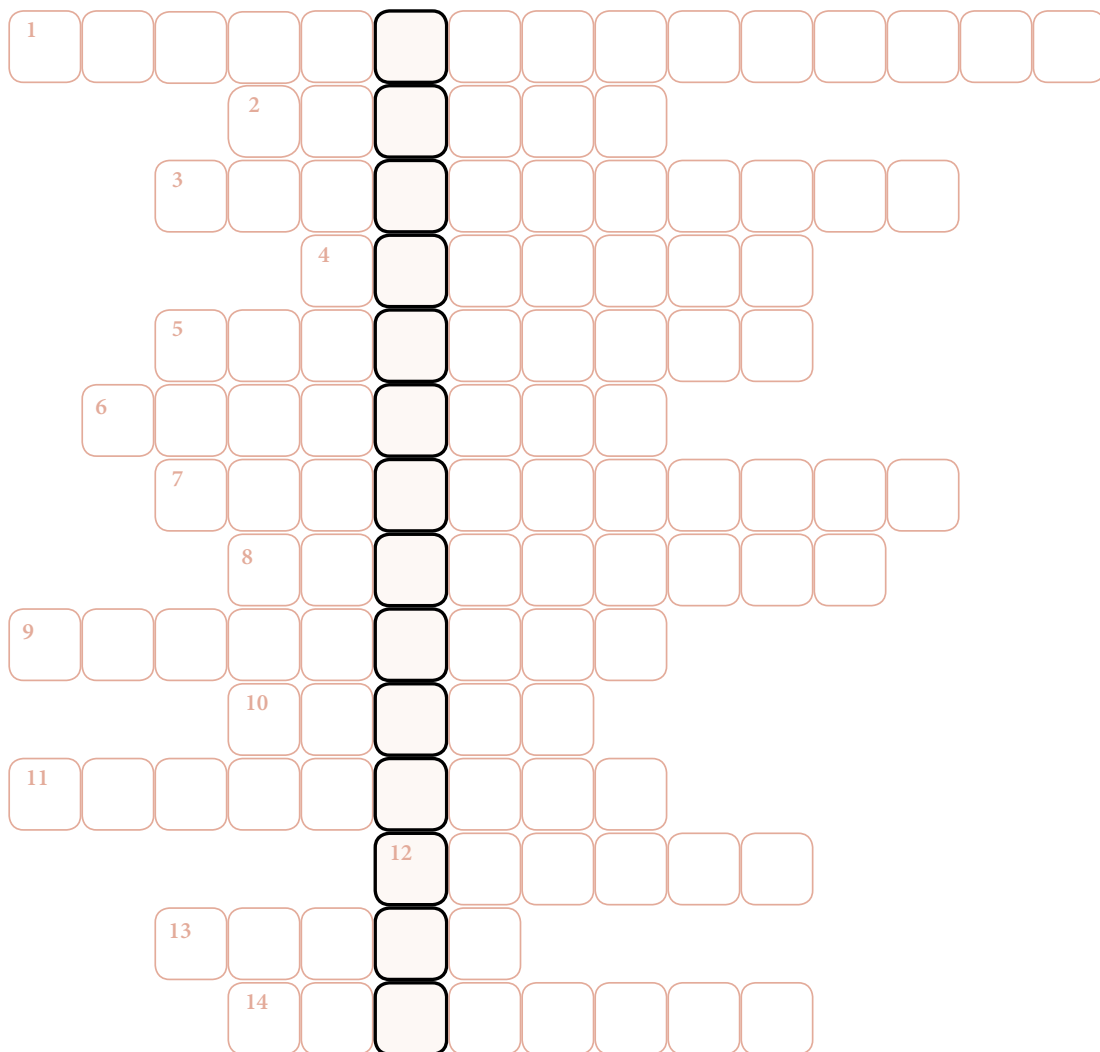
Wilhelm Sasnal *Samoloty*

na aukcji kwotę miliona złotych.

Magdalena Abakanowicz to jedna z najbardziej rozpoznawalnych polskich artystek za granicą. Sławę na całym świecie przyniosły⁸ ogromne, abstrakcyjne tkaniny zwane abakanami. Jednak większa część twórczości⁹ to dzieła wykonane z materiałów takich jak metal, drewno, czy kamień.¹⁰ inspirowała figura ludzka często pozbawiona głowy i rąk, funkcjonująca w grupie (*Tłum, Nierozpoznani, Plecy*). Dzieła rzeźbiarki wypełniają przestrzeń publiczną wielu miejsc na świecie.

Film

I. Proszę rozwiązać krzyżówkę i podać hasło.

Hasło:

1. może odmłodzić albo postarzyć aktora
2. mała rola aktorska w filmie
3. autor scenariusza filmowego
4. osoba odpowiedzialna za całość dzieła teatralnego lub filmowego
5. pisze sztuki teatralne
6. autor zdjęć do filmu
7. projektuje stroje aktorów

8. finansuje produkcję filmu
9. autor oprawy plastycznej w filmie
10. na nim wyświetlany jest film
11. przystosowanie utworu literackiego do sfilmowania
12. przebieg zdarzeń w filmie
13. na przykład Charlie Chaplin
14. postać drugiego planu grająca małe, mniej ważne role

 II. Proszę wysłuchać tekstu o polskich laureatach Oscarów i uzupełnić tabelę.

Polscy laureaci Oscarów

Imię i nazwisko laureata	Rok przyznania nagrody	Tytuł filmu	Rodzaj nagrody
Andrzej Wajda	2000 ⁰	Wszystkie filmy	Za całokształt twórczości
Paweł Pawlikowski	2015	<i>Ida</i> ¹
Zbigniew Rybczyński	1983 ²	Za film animowany
..... ³ i Ewa Braun	1994	<i>Lista Schindlera</i>	Za scenografię i dekorację wnętrz
Roman Polański	2002	<i>Pianista</i> ⁴
Janusz Kamiński (dwukrotnie) ⁵ 1999	<i>Lista Schindlera</i> <i>Szeregowiec Ryan</i>	Za zdjęcia
Jan A.P. Kaczmarek	2005 ⁶	Za muzykę do filmu

Recenzja

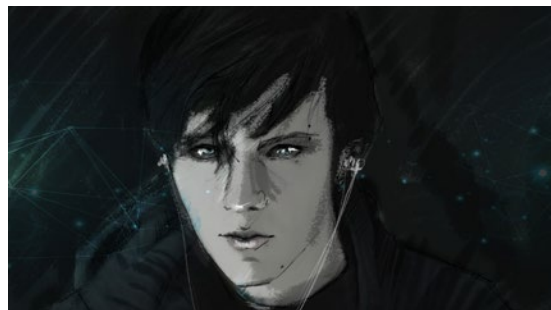
Recenzja to omówienie sprawozdawcze lub krytyczne konkretnego utworu literackiego, spektaklu teatralnego, filmu, wystawy, koncertu lub innego dzieła czy wydarzenia kulturalnego. Każda recenzja powinna zawierać:

- podstawowe informacje o dziele lub wydarzeniu (kiedy i gdzie miało miejsce, kto jest jego twórcą / twórcami)
- zarys problematyki lub krótkie streszczenie
- własną ocenę poszczególnych elementów (np. gry aktorskiej, scenografii, koncepcji reżysera itp.), która ma zachęcić lub zniechęcić odbiorcę do zapoznania się z dziełem będącym przedmiotem recenzji.

- I. Proszę zapoznać się z recenzją, a następnie uzupełnić tabelę, wpisując w rubryki wybrane fragmenty tekstu.

Fabularne życie, animowana miłość

Film „Sala samobójców” wszedł do kin w 2011 roku i od razu wzbudził ogromne zainteresowanie wśród widzów i krytyków. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w fali nagród, w tym Orłów na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, którymi został wyróżniony. Reżyserem filmu, a zarazem jego scenarzystą jest Jan Komasa – młody, utalentowany twórca, który do współpracy zaprosił specjalistę od animacji i efektów specjalnych 3D Adama Torczyńskiego oraz kompozytora Michała Jacaszka – autora bardzo ciekawej oprawy muzycznej.

Film zaczyna się dość banalnie – młodzi, gniewni i zbuntowani bawią się na balu studniówkowym. Już wkrótce przed nimi egzamin z dojrzałości (dosłownie i w przenośni). Kto go zda, a kto obleje? To wcale nie jest takie oczywiste. Studniówkowa impreza, staje się okazją do młodzieńczych wygłupów – jest alkohol, trawka ... i komórka, która wszystko rejestruje. Dalej scenariusz jest już dość znany – nie z filmów, ale z życia. Ktoś wrzuca nagranie do sieci i komuś rujnuje to życie. To film współczesny aż do bólu. Jest w nim ból dorastania, odkrywania siebie i samotność. Zdawałoby się, że to groch z kapustą. Nieprawda! Wszystko układa się w spójną całość. Wyśmiany i wyszydzony w Internecie przez swoich kolegów Dominik (świetny Jakub Gierszał) zamyka się w swoim pokoju. W sieci znajduje równie zranioną, bratnią duszę – Sylwię (Roma Gąsiorowska), która wprowadza go do „sali samobójców”. Coraz więcej czasu spędzają razem w wirtualnym świecie na wirtualnych randkach. Zbliżają się do siebie tak bardzo, że przestają być dla siebie już tylko nickiem czy awatarem. I tutaj do filmu wkracza świat animowany – awatary zaczynają żyć życiem kryjących się za nimi ludzi.

Matka Dominika, by zrozumieć ten wirtualny świat, który pochłonął jej dziecko, sama przybiera postać awatara i wchodzi do „sali samobójców”. To jedna z najpiękniejszych scen w tym filmie. Dorosła osoba przynosi wieści, których oni nie chcą słyszeć. Kolejne awatary znikają, bo kryjący się za nimi internauci zmieniają status na offline. A co ona ma zrobić? Też się wylogować? Przecież nie da się wylogować z życia, z bólu, z samotności...

Starsi aktorzy nie zawiedli – do ich sztuki przywykliśmy. Ale 23-letni Jakub Gierszał nareszcie rozwinął skrzydła. Grany przez niego Dominik to rozpieszczony syn bogatych rodziców, którego do szkoły zawozi szofer. Jego matka (Agata Kulesza) wyciska ze swoich pracowników wszystkie soki, a ojciec (Krzysztof Pieczyński) dla kariery i pieniędzy zrobi wszystko. Niby obrzydliwie bogata rodzina, a wzbudza nic sympatii. Bo choć morał jest oczywisty, a wszystkie błędy wytknięte i obnażone, Komasi udało się uniknąć tak drażniącego moralizatorskiego nadęcia. Jego bohaterowie popełniają absurdalne błędy, może nawet niewybaczalne, ale nie da się ich jednoznacznie potępić. Charakterologicznie nie są przerysowani, bez skrajności – ani do końca dobrzy, ani do końca źli... po prostu autentyczni.

Reżyser Jan Komasa nowoczesnymi środkami opisuje to, co bliskie współczesnemu człowiekowi. Próbuje pokazać czas, w którym żyje, i opowiada o młodości zakotwiczonej tu i teraz, niepokornej i naiwnej jednocześnie. „Sala samobójców” to film, którego nie można przegapić. I warto zobaczyć go właśnie w kinie, które pozwala w pełni docenić mistrzostwo animacji, efektów specjalnych i doskonale brzmiącej muzyki.

Na podstawie: <http://kultura.gazeta.pl>

informacje o filmie	
nagrody	
animacja	zaprosił specjalistę od animacji i efektów specjalnych 3D Adama Torczyńskiego;
muzyka	
problematyka	
postacie	
najlepsze sceny	
gra aktorów	
ocena	

II. Proszę napisać recenzję z dowolnego wydarzenia kulturalnego.

Projekt

W kilkusobowych grupach przygotujcie kalendarz najciekawszych wydarzeń kulturalnych na nadchodzący miesiąc. Porównajcie propozycje poszczególnych grup i ustalcie jeden wspólny kalendarz imprez, który zostanie powieszony w klasie. Po miesiącu zrecenzujcie imprezy kulturalne z minionego miesiąca i opracujcie kalendarz na następny miesiąc.